

[Ragnhild Andersen.]

er udarbejdet af kommissionens formand, departementschef Koch, er jo, hvad principperne angår, i høj grad lig det forslag om folkepensionens 1. etape, som kommunisterne har fremsat. omend ikke så vidtgående. Det er vor opfattelse, at vort forslag svarer både til rentemodtagernes og befolkningens ønsker om og behov for tryghed i alderdommen, og det er også vort håb, at det høje folketing vil låne øre til vore synspunkter, så de kommer til at præge den lov om folkepension, som der ventes på.

Det har længe været klart, at aldersrenten var utilstrækkelig for vore ældre til at klare sig for, når arbejdskraften var opbrugt, og derfor har rentemodtagernes gentagne ønsker og krav vundet den store støtte i befolkningen, som den har. Flertallet i vort land må jo se hen til den dag, da de kun har aldersrenten at holde sig til. Det er kun et lille fåtal af vore ældre, der har haft mulighed for at sikre sig en betryggende pension. Nogle har lidt afsavn for at spare lidt op til alderdommen, men få er de, der har haft lejlighed til og mulighed for at spare så store formuer op, at de i dag kan leve af renterne. Det store flertal af vore ældre står i den situation, at de intet eller næsten intet ejer, når alderdommen indtræder og arbejdskraften er opbrugt. De må søge aldersrente.

Aldersrenten har i flere år været for lille, for karrig til at leve af, således som mennesker gerne vil leve, også når de bliver gamle. 156 kr. om måneden skal vore enligstillede gamle i landkommunerne klare dagen og vejen for; og selvom man hertil lægger alle de opnåelige tillæg, også alle ekstraordinære tillæg, bringes deres aldersrente ikke op over 200 kr. om måneden. Ingen kan være i tvivl om, at afsavn, spekulationer og bekymringer under sådanne omstændigheder hører til dagens orden. Disse bekymringer formørker livet for vore gamle, som burde være sikret mod en sorgfuld alderdom.

Rentemodtagerne på landet har det dårligst; de har kun 82 pct. af renten i hovedstaden eller næsten en femtedel mindre. Men heller ikke renten i hovedstaden er tilfredsstillende; også her fortæller tallene og erfaringerne, at renten er for lille; den højest opnåelige er, som det også er nævnt af den socialdemokratiske ordfører, 4 374

kr. om året til et aldersrenteægtepar inkl. alle tillæg, og det er endda den indtægt, rentemodtagerne har efter 1. oktober 1955. Den højest opnåelige indtægt for en enlig i hovedstaden er 2 890 kr.

Alle må indrømme, at disse tal fortæller om et altfor stort fald i indtægten, når man overgår fra arbejde til aldersrente. Hvadenten man sammenligner aldersrenten med den gennemsnitlige arbejdsløn for ufaglærte arbejdere eller med tjenestemandspensionen eller med den gennemsnitlige faktiske indtægt for forsørgere i hele landet, er forholdet lige urimeligt. Den gennemsnitlige faktiske indtægt for forsørgere var i 1950 7 500 kr. Den er steget, og i 1953 var den 8 300 kr.; i 1954 er den skønsmæssigt beregnet til 8 600 kr., og i dette år må den antages at være nær ved de 9 000 kr. Den højest opnåelige aldersrente er ikke engang halvdelen; så meget mere urimelig er da den lavere rente på landet og i købstæderne. Jeg har allerede nævnt, at man på landet kun får 82 pct. og i købstæderne 92 pct. af hovedstadsrenten.

Mit parti mener da også, at ved gennemførelse af en folkepension må en afgørende ting være at få zonegrænserne bort, at få dem ophævet. De føles meget uretfærdige, ikke alene af rentemodtagerne, men af hele befolkningen; og de er uretfærdige, fordi priserne på landet og i købstæderne på mad, tøj og alle øvrige livsfornødheder er lige så høje som i hovedstaden — ja, på tøj og fodtøj er de i mange tilfælde endda højere. Dertil kommer, at det, når det drejer sig om indkøb af tøj og fodtøj for ældre mennesker på landet, ofte er nødvendigt, at de tager ind til byerne, hvorved der ydermere løber transportomkostninger på. Der er altså ingen rimelighed i at opretholde zonegrænserne.

De ældre på landet har det vanskeligst, men alt i alt må man sige om de vilkår, vort samfund byder de ældre, at de er under al kritik. De svarer ikke til de mange lovsange, man kan lide at synge i vort land, om, at vi har en enestående sociallovgivning; de svarer ikke til, at mange af os holder af at sige, at vi er en kulturstat og en velfærdsstat. For at man med rette skal kunne bruge sådanne smukke betegnelser om vort samfund, er det nødvendigt, at vi først byder